

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доцент Кубай Оксана Григорівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	oksanakubai@vsau.vin.ua ,

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент аграрних підприємств» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 30 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисциплін: «Технології виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технології виробництва та переробки продукції рослинництва», «Облік і оподаткування», «Менеджмент і адміністрування».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Стратегічне управління», «Аграрна політика та земельні відносини», «Маркетинг», «Проектний менеджмент», проходженні виробничої практики та при підготовці до кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Менеджмент аграрних підприємств» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Менеджмент аграрних підприємств» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців управлінського профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент аграрних підприємств» є формування у здобувачів теоретичних знань та вироблення практичних навичок опрацювання й обґрунтування конкретних пропозицій, що стосуються актуальних проблем розвитку управління підприємствами в аграрній сфері, організації виробництва в сільськогосподарських підприємствах, побудові ефективного колективного та індивідуального фермерського господарства, управління земельними та іншими ресурсами тощо.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни «Менеджмент аграрних підприємств» є опанування знань з менеджменту в агропромислових формуваннях АПК; формування стратегії й тактики конкретного підприємства; вивчення особливості менеджменту аграрних підприємств та управління підсистемами суб'єктів агробізнесу та передового управлінського досвіду з урахуванням напрямів та стану аграрної політики в державі.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними, фаховими компетентностями та програмними результатами, зокрема:

Інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту,

сучасних концепцій лідерства.

ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПР 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПР 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи у парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Сутність менеджменту аграрних підприємств та його місце в системі економіки і менеджменту. Аграрне виробництво в системі забезпечення продовольчої безпеки держави	4	2	10
2	Процес прийняття рішень у менеджменті аграрних підприємств	4	2	8
3	Планування та контроль у менеджменті аграрних підприємств	2	2	10
4	Функції організації та мотивації у менеджменті аграрних підприємств	4	4	8
5	Система управління витратами в аграрних підприємствах	2	4	10
6	Управління земельними ресурсами аграрних підприємств	4	4	8
7	Управління трудовими ресурсами в аграрних підприємствах	2	2	10
8	Організація управління капіталом аграрних підприємств. Особливості управління фінансовим потенціалом аграрних підприємств.	4	4	8
9	Управління інвестиційною та інноваційною діяльністю аграрних підприємств	2	2	10
10	Управління маркетингом в аграрних підприємствах	2	2	10
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	40	впродовж семестру	Усне та письмове опитування, оцінювання конспекту
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	12	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	20	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	20	до кожної атестації	Тестування
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бутко М., Задорожна С., Іванова Н., Виробничий менеджмент. Підручник. Центр учбової літератури. 2020. 424 с.
2. Гадзало Я.М., Жук В.М., Моголова М.М. Наукові основи і стратегічні пріоритети сталого розвитку сільських територій України. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2019. 40 с.
3. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини : підручник. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с.

4. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства : навч. посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 284 с.

5. Організаційне-економічне забезпечення розвитку сімейних фермерських господарств: монографія. Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Шпикуляк О. Г. та ін.]. Київ : ННЦ «ІАЕ». 2019. 212 с.

Додаткова література

1. Білокінна І. Д., Фурман І. В. Організаційно-економічні аспекти розвитку аграрного сектору на засадах «зеленої економіки». *Економіка АПК*. 2018. № 12. С. 86–94.

2. Гадзало Я.М., Жук В.М., Могилова М.М. Наукові основи і стратегічні пріоритети сталого розвитку сільських територій України. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2019. 40 с.

3. Кубай О. Г., Заставнюк О. А. Удосконалення фінансово-економічної безпеки в системі антикризового управління аграрного підприємства. *Агросвіт*. 2022. № 4. С. 68–78. DOI : <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.4.68>

4. Кубай О. Г., Коломієць Х. М. Аграрне виробництво в системі забезпечення продовольчої безпеки держави. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2017. Вип. 5(61). С. 63 – 69. URL : <http://psae-jrnl.nau.in.ua/>

5. Кубай О.Г. Проблеми та перспективи розвитку галузі рослинництва в контексті збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 2 (56). С. 79–94. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2021-2-6>

6. Кубай О.Г., Денєга Ю.В. Диверсифікація діяльності як фактор збалансованого розвитку аграрних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 21. С. 85–92. DOI : <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.21.85>

7. Полтавець А.М. Стратегічні засади управління земельними ресурсами в менеджменті основної діяльності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 3. С.180 – 185.

8. Розвиток форм господарювання в сільському господарстві: проблеми і рішення: Наукова доповідь/ ННЦ «Інститут аграрної економіки»; за ред. Ю.О. Лупенка [кол. авторів: Ю.О. Лупенко, В.Я. Месель-Веселяк, О.Г. Шпикуляк та ін.]. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2018. 54 с.

9. Руденко В.П., Соларьов О.О. Управління якістю аграрних підприємств на основі міжнародних підходів. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2023. №2(52). С. 59 – 64.

10. Фіщук Н.Ю., Михальчишина Л.Г. Діагностика банкрутства у системі антикризового моніторингу на підприємствах АПК. *Інфраструктура ринку*. Вип. 24. 2018. С. 278 – 285.

11. Мазур К.В. Стан та тенденції розвитку малих форм господарювання в аграрному виробництві у розвинених країнах світу. *Ефективна економіка*. 2018. № 10. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=http://>

12. Kubai O.H., Kubai K.R., Mahankov I. I. Formation of anti-crisis management strategy of agricultural enterprises in modern conditions. *Наукові*

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
7. АгроДайджест. URL : <http://agronews.ua/agrodigest>
8. Агроконсалтинг. URL : <http://www.ukragroconsult.com/ukragrokonsalt/o-kompanii>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	8
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	4
4	Індивідуальні творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою)	8
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Присутність на лекційних заняттях	8
7	Робота на практичних заняттях	10
8	Виконання контрольних робіт, тестування	4
9	Індивідуальні творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою)	8
10	Присутність на лекційних заняттях	8
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни